

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 517/00

בג"ץ 1199/00

לפני: כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט י' עמית

העותרים בבג"ץ 517/00: מחמוד חמאמדה ואח'
העותרים בבג"ץ 1199/00: אחמד עיסא אבו עראם ואח'

נגד

המשיבים: 1. שר הבטחון
2. מפקד כוחות צה"ל באיזור יהודה ושומרון

עתירות למתן צו על תנאי

בשם העותרים בבג"ץ 517/00: עו"ד תמר פלדמן
בשם העותרים בבג"ץ 1199/00: עו"ד שלמה לקר

בשם המשיבים: עו"ד הילה גורני

פסק-דין

השופט ע' פוגלמן:

1. עניינן של העתירות שלפנינו בבקשת העותרים להיכנס ולשהות דרך קבע בשטח הנמצא דרומית לחברון ודרומית מזרחית לכפר יטא, אשר הוכרז כשטח צבאי סגור לצורך אימוני צה"ל (שטח אש 918). עמדתם העקרונית של המשיבים היא כי העותרים לא התגוררו דרך קבע בשטח אש 918, אלא בכפר יטא, ושהייתם בשטח האש הייתה על בסיס עונתי לצרכי מרעה ומגורים לצורך מרעה.

2. עתירות אלו תלויות ועומדות זה למעלה מעשור, והתקיימו בהן מספר דיונים, תוך הגשת הודעות מעדכנות וניסיונות להסדיר את המחלוקת מחוץ לכותלי בית

המשפט. במהלך השנים נקבעו הסדרים זמניים (חלקם בהסכמת הצדדים וחלקם בדרך של צווים זמניים) שבגדרם התאפשר לעותרים לשהות בשטח האש לצורכי מרעה ועיבוד חקלאי בפרקי זמן מסוימים. בדיון מקדמי שהתקיים לפניי ביום 17.4.2012, עדכנו המשיבים כי הסוגיה העקרונית של שטח אש 918 שעומדת במוקד העתירות הובאה לאחרונה להכרעתו של שר הביטחון. בהודעה מעדכנת מיום 20.7.2012, הוצגה החלטת שר הביטחון שלפיה שהייתם של העותרים תתאפשר בחלקו הצפון-מערבי של שטח אש 918, שבו נמצאות ח'רבת צירת עואד אבראהים, ח'רבת טובא, ח'רבת צרורה וח'רבת מופקרא, אך לא תתאפשר ביתרת השטח. בצד האמור, יתאפשר לעותרים להיכנס לשטח האש לצורך עיבוד חקלאי בתקופות שבהן לא מתקיימים אימונים (סופי שבוע וחגי ישראל), וכן מוכנים המשיבים להעמיד לרשות העותרים שתי תקופות נוספות מדי שנה, בנות חודש כל אחת, לצורך עיבוד חקלאי ומרעה.

3. במאמר מוסגר יצוין, למען השלמת התמונה, כי קודם לכן, בחודש מרץ 2012, הגישו העותרים בקשות חדשות לצו ביניים המכוונים לצווי הפסקת עבודה והריסה שהוצאו למכנים מסוימים בשטח האש. בהחלטתי מיום 17.4.2012 הוריתי לעותרים להגיש עתירה חדשה בנדון, בכפוף להותרת הצו הארעי על כנו עד להכרעה בבקשה לצו ביניים בעתירה החדשה.

4. ביום 23.7.2012, הוריתי לעותרים להתייחס לשאלה אם העתירות במתכונתן הנוכחית לא מיצו את עצמן, נוכח קבלת החלטה חדשה על-ידי שר הביטחון. ביום 5.8.2012 ביקשו העותרים פרק זמן נוסף לשם שקילת עמדתם בנדון, עד ליום 1.11.2012. לדבריהם, עמדתם העדכנית של המשיבים היא מורכבת וכוללת טענות חדשות והצעה קונקרטית שמצריכה בחינה מדוקדקת. לשם כך, נדרשים ב"כ העותרים ליצור קשר עם כל אחד ואחד ממאות העותרים ובני משפחותיהם לשם בירור עובדתי מקיף.

5. על רקע ההחלטה החדשה שקיבל שר הביטחון, שיש בה שינוי של המצב הנורמטיבי, סבור אני כי העתירות שלפנינו במתכונתן הנוכחית מיצו את עצמן, ואין מקום להותירן תלויות ועומדות. בצד האמור, מובנת בקשתם של באי כח העותרים לבחון לעומק את השלכות ההחלטה החדשה ולהתייעץ עם שולחיהם. נוכח מורכבות הסוגיה, וכדי לאפשר לעותרים לכלכל את צעדיהם, יעמדו בעינם כל צווי הביניים שניתנו במסגרת העתירות הנוכחיות, וכן הסכמות הצדדים לאורך השנים, עד ליום 1.11.2012 (בקנה אחד עם פרק הזמן שנתבקש על ידי העותרים לגיבוש עמדתם). העתירות שלפנינו – יימחקו. למותר להדגיש כי אין במחיקת העתירות משום נקיטת

עמדה באשר להחלטה או למחלוקת אחרות בין הצדדים, וכל טענותיהם שמורות להם, לרבות זכותם של העותרים לשוב ולפנות לבית משפט זה בעתירה נגד ההחלטה החדשה, ככל שתהא עילה לכך.

אין צו להוצאות.

ניתן היום, י"ט באב התשע"ב (7.8.2012).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט